

## **Kreiandi Jäätmekäitluskeskuse jäätmekäitlushoone laiendamisprojekti keskkonnamõju hindamise eelhindang**

Kärdla

mai 2025

Tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edasipidi KeHJS) § 6 lg 2 p 11 ja Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 10 p 1 alusel tuleb anda keskkonnamõju hindamise (edasipidi KMH) vajalikkuse eelhindang jäätmekäitluskoha rajamise, laiendamise või rekonstrueerimise korral, välja arvatud „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 6 lg 1 p-s 23 nimetatud juhul.

### **1. Kavandatav tegevus**

#### **1.1. Kavandatava tegevuse kirjeldus**

Käesoleva KMH eelhindangu objekt asub aadressil Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Ristivälja küla, Kreiandi Jäätmekäitluskeskus (katastritunnus 36802:001:0426).

Käitluskoha territoorium koosneb kolmest platsist, millest esimene on asfaltbetoonkattega, piiratud 2 m traataiaga ning varustatud sademevee kogumissüsteemiga, teine on pinnatud bituumen-killustikuga, tarastatud ja varustatud sademevee kogumissüsteemiga, ning kolmas valdavalt loodusliku kattega, osaliselt kaetud purustatud betooniga. Esimesel platsil asuvad olme- ja pakendijäätmete käitlushoone, ohtlike jäätmete ja elektroonika jäätmete hoidla ning õlipüüduriga varustatud kompostimisväljak, lisaks olmehoone ja autokaal.

Kavandatav jäätmekäitlushoone laiendus asub esimese jäätmekäitlemise platsi lõunaosas, idalääne suunaliselt (joonis 1). Hoone kinnine osa planeeritakse samasuguselt olemasolevale laiendades olemasolevat jäätmekäitlushoonet asfaltplatsil põhja poole olemasoleva hoonega samas mahus. Täiendavalt on hoone põhjaküljele ette nähtud kolme meetri laiune varikatus. Projekteeritud jäätmekäitlushoone on lihtsa vormikeelega, riskülikukujulise põhiplaaniga viilkatusega hoone. Hoone gabariitmõõtmed on 25,0x14,8 m. Hoones paikneb kaks jäätmekäitlusruumi. Olemasolevat hoonet kasutatakse peamiselt ohtlike jäätmete ladustamiseks, laiendatav hoone osa jääks elektroonikajäätmete ladustamiseks.

Hoone laienduse arhitektuurne osa on kavandatud sarnaselt olemasolevatele hoonetele metallkarkassil, mis on kaetud terasplekiga. Hoone vertikaalseteks kandetarinditeks on teraspostid, horisontaalseteks kandetarinditeks terastalad ja -sõrestikud. Vundamendiks on kohapeal valatavast raudbetoonist kohtvundamendid. Katusekatteks on kavandatud trapetsprofiilplekk RAM 120 ja fassaadikatteks trapetsprofiilplekk RAN 45. Mõlema värvitoon okkaroheline RR11.



keskkonnaga, lahenduse keskkonna- ja tuletõrjenõuetega ning täpsustatud vajaminevate hoonete projekteerimis- ja ehitusnõuded. Kuna kavandatava jäätmekäitlushoone laienduses on kõiki detailplaneeringu nõudeid arvesse võetud, on kavandatav tegevus kooskõlas Hiiumaa jäätmejaama detailplaneeringuga.

### 2.3. Hiiumaa valla jäätmekava 2021 – 2026

Jäätmekava üheks eesmärgiks on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Taotletav tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärkidega, sest tegevuse käigus suunatakse planeeritavas hoones ladustatavad jäätmed taaskasutusse, sh valmistatakse jäätmeid ette korduskasutuseks ja võetakse jäätmed ringlusse.

## 3. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

### 3.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus

Tegevuseks kasutatava Kreiandi Jäätmekäitluskeskus (katastritunnus 36802:001:0426) kinnistu sihtotstarve on 100% jäätmeoidla maa. Hetkel on kinnistu kasutusel samaks otstarbeks, st jäätmete käitlemiseks.

Kavandatava ehitusala ümbritsevad valdavalt metsamaa kõlvikuga maatulundusmaa ja transpordimaa sihtotstarbega kinnistud. Lähikonnas hoonestatud kinnistuid ei asu. Lähim elamu paikneb käitluskohast ca 1,3 km kaugusel Noosi (36802:001:2940) kinnistul ning teadaolevalt ei planeerita lähikonnas olulist maakasutuse muutust.

Maavarade registri andmetel ei esine kogu käitluskohas maavarasid. Käitluskoha platsid on valdavalt tehiskattega ja planeeritav ehitusala asub asfaltkattega platsil. Looduslikku mitmekesisust käitluskohas ei esine. Käitluskoht asub suhteliselt kaitstud põhjaveega alal.

Kavandatava tegevuse alal ei paikne looduskaitsealuseid alasid või objekte. Taotletava tegevuse mõjuala on lokaalne ega ulatu kaugemale käitluskoha piirist. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala (Väinamere loodusala (RAH0000605) ja Väinamere linnuala(RAH0000133) jääb käitluskohast ca 4,3 m kaugusele lõuna suunas. Käitluskohast 1,5 km kaugusele jääb III kategooria kaitsealuste liikide leiukoht ( KLO9316464, KLO9345398).

Lähim kultuurimälestis (Rüütli tuulik, registrinumber 23518) jääb käitluskohast ca 2,7 km kaugusele.

Tegevuse mõjuala inimese tervisele ja heaolule on lokaalne ning tegevuse mõjualale ei jää elu- või ühiskondlikke hooneid. Tegemist on hajaasustusalaga, kus lähim majapidamine jääb käitluskohast ca 1,3 km kaugusele.

## 4. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

### 4.1. Mõju Natura alale ehk Natura eelhindamine

Tegevuse mõjualale ei jää ühtegi Natura 2000 ala, mistõttu ei ole Natura-eelhindamine vajalik, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

#### 4.2. Mõju kaitstavatele aladele ja kaitsealustele liikidele

Kavandatava jäätmekäitlushoone laienduse ala lähipiirkonnas ega sellest 1 km raadiusesse ei jää kaitsealasid ega püsielupaikasid. DP alast 1 km kaugusele ei jää kaitsealuste taimeliikide kasvukohtasid. Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja paiknemist, siis on välistatud, et kavandatav tegevus mõjutaks negatiivselt kaitstavaid alasid või kaitsealuste liikide leiukohti. Seega kavandatava tegevusega mõju neile ei avaldata.

#### 4.3. Mõju loomastikule ja taimestikule

Kavandatava jäätmekäitlushoone laienduse alal ning selle läheduses puuduvad väärtuslikud taimekooslused ja loomastiku jaoks kõrge väärtusega elupaigad. Kavandatava tegevuse mõju bioloogilisele mitmekesisusele on väheoluline.

#### 4.4. Mõju maakasutusele ja pinnasele

Kavandatava jäätmekäitlushoone laienduse ala jääb tehiskattega (asfalt) alale. Asfaltkate jääb planeeritava hoone põrandaks, mistõttu kavandatav tegevus ei põhjusta olulisel määral pinnase omaduste muutumist.

#### 4.5. Mõju pinnaveele, veekvaliteedile ja hüdroloogiale

Hiiumaa jäätmejaama territooriumil asub puurkaev koodiga PRK0025076. Puurkaevu kaitsevöönd on 30 m ja selle piir jääb ehitusalast ca 25 m kaugusele.

Tegevuse mõju pinnasele, veekogudele ja põhjaveele pole eeldatavasti oluline. Sadevesi platsidelt kogutakse ja puhastatakse ning juhitakse seejärel kuivenduskraavidega Vaemla jõkke. Jäätmekäitluskohtades esineb võimalus, et sademevesi puutub kokku jäätmetega ning kannab endaga reoaineid. Sellest lähtuvalt ei tohi sademevett ilma eelpuhastuseta immutada. Kõvakattelistelt aladelt tuleb sademevesi koguda ja suunata läbi õlipüüduri sademeveekanalisatsiooni. Ohtlikke jäätmeid ja elektroonikat tohib koguda sademete eest kaitstult. Arvestades kavandatud lahendust, siis ei ole oodata olulise mõju avaldamist veekvaliteedile.

#### 4.6. Loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus

Hoonete ja rajatiste rajamisel ja kasutamisel tarbitakse paratamatult loodusvarasid (nt maa, veeressurss, energia, ehitusmaterjalid), kuid arvestades ehitusmahte, siis ei põhjusta see nende varude kättesaadavuse vähenemist mujal.

Ehitustegevusega kaasneb ehitusjäätmete teke. Antud tegevuse puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust.

Ehitusjäätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjäätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle vastavat luba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamiseks. Jäätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse jäätmeseadusest ja kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud nõuetest.

Kavandatava tegevuse alal ja selle läheduses puudub jääkreostus. Hoonete ja rajatiste ehitustööde käigus tuleb jälgida pinnase seisundit. Juhul kui tekib kahtlus pinnase reostunud olemise osas, siis tuleb teostada reostusuuring ning määrata pinnase reostusanalüüsides reostuse maht ja ulatus. Reostunud pinnase esinemise korral tuleb see eemaldada ning anda see utiliseerimiseks üle vastavat luba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele. Jääkreostuse kõrvaldamisel tuleb pärast reostunud pinnase eemaldamist ja enne uue pinnase asendamist viimase reostumise vältimiseks pumbata kaevisest ka reostunud põhja(pinnase)vesi.

Kavandatud tegevus võimaldab suurendada piirkonna jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutusse suunamist, millel on tugev positiivne mõju. Tegevus vastab ülemuslikes strateegilistes dokumentides seatud eesmärkidele ja tegevuskavadele.

#### 4.7. Ehitusaegsed mõjud (müra, vibratsioon, välisõhu saaste)

Planeeritava hoone laienduse ehitustööde käigus ei saa välistada lühiajaliselt toimuvaid häiringuid ehitismüra näol, mille allikaks on hoone ehitusel kasutatavad mehhanismid ja seadmed. Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel keskkonnaministri kehtestatud määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” (edaspidi KeM määrus nr 71).

Tähtsamad müraallikad ehitustöödel on:

- mehhaanilised, hüdraulilised ja pneumaatilised seadmed (näiteks suruõhuhaamid);
- sisepõlemismootorid.

Piirkonna mürasituatsiooni ehitustööde ajal võib mõjutada ka täiendav autotranspordi (eeskätt raskeveokite) liikumine. Ehitismüra vähendamiseks ning kehtivatele müra normtasemetele vastamiseks tuleb ööseks müra tekitav ehitustegevus kindlasti peatada ning ehitismüra kestvusaega tuleb püüda maksimaalselt vähendada.

Arvestades ehitustegevuse iseloomu, siis ei ole oodata olulist vibratsiooni teket – ei nähta ette rammvaidade kasutamist vm tugevat vibratsiooni põhjustavaid tegevusi.

Ehitustegevus võib põhjustada õhukvaliteedi ajutist halvenemist peamiselt tolmu tekkimise kaudu. Kavandatavate ehitustööde käigus võib õhusaastet põhjustada puistes ehitusmaterjalide laadimine ja ladustamine ning väikesemahuliste kaevetööde läbiviimine alal. Puistematerjalide kuhjas ladustamisel võivad tolmu emissioonid esineda mitmel etapil: materjali kuhjadesse laadimisel, tugevate tuuleilide korral ja materjali kuhjast eemaldamisel. Laadimisseadmete ja veoautode liikumine võivad samuti tolmu emissioone põhjustada. Ehitustööde ajal tekitavad transpordivahenditest heitgaase veoautod, millega transporditakse ehitusmaterjale ning muud ehitusel kasutatavad diiselmootoriga transpordivahendid. Arvestades ehitustegevuse mahte ja iseloomu, siis ei ole oodata, et tegevusega kaasneks olulisi ehitusaegseid õhukaitsealaseid probleeme.

Ehitustegevusega kaasnev mõju müratasemetele, vibratsiooni levikule ja õhukvaliteedile on lühiajalise iseloomuga ja väheoluline.

#### 4.8. Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Mõju inimese tervisele antud tegevuses saab avalduda eeskätt läbi müra ja õhukvaliteedi tasemete muutuse. Arvestades kavandatud tegevuse mahtu ja tegevuse iseloomu, siis ei ole oodata müra normtasemete ega õhukvaliteedi piirväärtuste ületamist. Seega ei ole oodata olulise tervisemõju esinemist.

Jäätmejaama uue hoone rajamine parandab piirkonna jäätmekäitluse võimalusi ning võimaldab piirkonna elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmise võimalust.

Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole ette näha otsest mõju varale – tegevusega kaasnevana ei ole oodata ümbritseva vara kahjustamist.

#### 4.9. Avariilukordade esinemise võimalikkus

Kavandatava tegevuse ja hilisema käitamise kaasnevana ei ole oodata suuremahuliste avariilukordade esinemist. Ohtlike jäätmete kogumine on kavandatud hoones vastavates nõuetekohastes kogumismahutites. Ohtlike jäätmete vastuvõtmine eeldab vastava koolituse läbinud personali olemasolu, kes peab tagama jäätmete nõuetekohase paigutamise, mis minimeerib võimalikku õnnetusohu.

Kõige tõenäolisemateks õnnetusjuhtumiteks jäätmejaamades on:

- võimalikud ohtlike kemikaalide lekked
- põlengu tekkimine.

Jäätmekäitluskohad peavad olema varustatud lekete likvideerimiseks vajalike vahenditega. Lekke korral tuleb maha valgunud jäätmed koristada absorbendi abil.

Jäätmejaama territoorium on piiratud aiaga ning tagatud on videovalve, mis piirab kõrvaliste isikute ligipääsu ning aitab vältida tahtliku süütamise vm pahatahtliku tegevuse tagajärjel tekkida võivate õnnetusjuhtumite tõenäosust.

Ehitusel teostatavate tuletööd (keevitamine, ketaslõikuriga töötamine) tuleb läbi viia ohutult, järgides tuleohutusnõudeid.

Jäätmejaama territoorium ei jää ohtlike või suurõnnetuse ohuga ettevõtete ohualadesse. Seega ei ole oodata võimaliku avarii korral doominoefekti teket.

Jäätmejaama territoorium ei jää ülejutusosalale. Seega ei ole oodata võimalikust veetaseme tõusust tulenevat ohtu.

Ehitamisel ja hilisemal käitamisel tuleb järgida kehtivas õiguses esinevaid nõudeid tule- ja tööohutusele, jäätmekäitlusele, liiklusohutusele jms, sh vajalik on enne jäätmejaama käitamist taotleda keskkonnakaitseluba. Eelpool nimetatud tingimuste täitmine vähendab avariilukordade esinemise tõenäosust.

#### 4.10. Lähipiirkonna teised arendused ja tegevused ning võimalik mõjude kumuleerumine

Teisi arendusi piirkonnas, mis võiksid põhjustada olulisi koosmõjusid või mõjude kumuleerumist, ei ole teada.

#### 4.11. Mõju piiriülesus

Riigipiiriülese mõju esinemist käsitletava ehitusprojektiga kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata.

#### 4.12. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Plaanitava tegevuse tõttu ei ole ette näha ebasoodsa mõju teket, mistõttu ei ole vaja rakendada meetmeid ebasoodsa mõju ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks või leevendamiseks.

### 5. Eelhinnangu järelalus

Kavandatav tegevus ei avalda olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muudatusi, ei sea eeldatavalt ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Kuna kavandatava tegevuse mõju suurus ja ruumiline ulatus ei ole ümbritsevale keskkonnale ohtlik ega ületa keskkonna vastupanu- ning taastumisvõimet, siis oluline keskkonnamõju puudub.

Eelhinnang võimaldab järeldada, et kavandatav tegevus ei ole eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga ja KSH läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik, kuna tegu on tihedalt asustatud alaga, kus elamu planeerimisega arvestatakse üldplaneeringus toodud nõuetega ja muude kitsendustega ning tegevus sobitatakse olemasolevasse keskkonda.

Jäätmejaama keskkonnakaitselisi küsimusi on võimalik ehitusprojekti ja hilisemalt keskkonnaloa taotluse ja menetlemise käigus. KMH läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

- Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualal puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub mõju ka nendele.
- Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon praktiliselt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

KMH eelhinnangu koostas:

Maiken Lukas

Maa- ja ehitusvaldkonna juhtivspetsialist